

**ELOFIZETES**  
**NYILYBEN ÉS VIDÉKEN**  
 Egy évre ... 180 Lel.  
 Fél évre ... 90 Lel.  
 Egy negyed évre ... 45 Lel.  
 Egy hónapra ... 15 Lel.

Külföldi költségek  
 megállapodás szerint.

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

**VERKESZTŐSÉG**  
 Aradi és csanádi egyaránt  
 vasúti palotájában.  
 TELEFON-SZÁM: 87.  
**KIADÓHIVATAL:**  
 Aradi Nyomda Előzetes  
 Társaság.  
 Suleveroni Regels Furd  
 and & (József tőh-ut 72)  
 TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1921.

Staubert József.

Csütörtök, március 3.

## A telekértékaadó.

A város lakosságát még mindig elérik a foglalkoztatás az az újabb téher, amely a telekértékaadó jelentékeny felemelésével a ház-, telek- és földtulajdonosokat sújtja, mert az az általános meggyőződés, hogy nem az ingatlanok értékforgalma emelkedett, hanem az adóval azok jövedelme csökkent és ha ez a telekértékaadó két évről két évre így halad, akkor évek múlva az ingatlan egész értéke a város pénztárába vándorol. A gáji és tanyai gazdák sehogysem tudják megérteni, hogy miért sújtja őket a telekértékaadó ezé a mult héten *Halmay Andor* birtokos vezetésével felkeresték dr. *Barabás Béla* volt főispánt, hogy világosítsa fel őket s legyen segítségükre, hogy ettől a helyi adótól már azért is szabaduljanak, mert egész Románia területén ez az adó csakis Aradon létezik, másutt sehol.

Dr. *Barabás Béla* megígérte, hogy utána jár a dolgnak. Dr. *Barabás* az iratokat áttanulmányozta s azt a meglepő eredményt konstataálta, hogy a telekértékaadóra vonatkozó szabályrendeletet sem a volt magyar belügyminiszter, sem a román királyi kormány jóváhagyási záradékkal el nem látta s a telekértékaadó életbe léptetéséről a román kormányt mindaddig nem értesítették. De történt egyéb félreértés és mulasztás is.

Bántja a lakosságot az is, hogy a bonok beváltásánál az 1921 év első negyedére eső telekértékaadót annak ellenére, hogy a kivétel még nem jogerős, mégis levonják. Mindezek iránt az aradi háztulajdonosok szövetsége is érdeklődött s a szövetség vezetője: dr. *Demján Aurél* elnök, *Lukácsy Lajos* és dr. *Steinitzer Pál* szintén felkeresték dr. *Barabás Bélát* s miután tőle az adatokat megtudták, s miután ők is, valamint a gazdák szintén megkérték egy memorandum elkészítésére, amelynek alapján most mozgalom indul meg a telekértékaadó eltörlésére.

Addig is, amíg a telekértékaadó eltörlése bekövetkezik, az érdekelt adózók jól teszik, ha saját maguk is gondoskodnak jogos érdekeik megvédéséről, amelyre most alkalmuk lesz, amikor a telekértékaadót kivető bizottság határozatát írásban megkapják, a mely a kézbesítéstől számítva 15 nap alatt megfellebbezhető egyelőre a közigazgatási bizottsághoz. A részletek iránt dr. *Barabás Béla* készséggel ad felvilágosítást, mert ő maga is arról van meggyőződve, hogy a felemelt telekértékaadó nem felel meg sem a méltányosságnak, sem az ingatlanulajdonosok teherviselő képességének.

**Antiszemita tüntetés Bérlinben.**  
 Berlin. Tegnap antiszemita tüntetések voltak. A tüntetés folyamán a *Kurfürstendamm* több helyen verekedés volt.

## Naponta egy személyvonat.

A nemzetközi gyorsvonat az utóbbi napok alatt állandóan tölt kocsikkal közlekedik. Ismeretes, hogy az aradi vasúti igazgatóság csak annyi menetjegyet ad ki a gyorsvonatra, ahány utas Aradon leszáll a vonatról. Így Aradon nagyon sokan nem jutnak hozzá a gyorsra szóló menetjegyhez, mert az aradi pénztár 25-30-nál több előjegyzést nem fogad el és gyakran még az is előfordul, hogy a már előjegyzettek sem tudnak feljutni a vonatra. *Jura* vasúti állomásfőnök látva, hogy a külföldre utazni akaró közönség kielégítésére nem elegendő a jelenleg még csak hetenként kétszer közlekedő bécsi gyorsvonat, azzal az előterjesztéssel fordult a kerületi vasutigazgatósághoz, hogy Aradról tanácsos lenne a legközelebbi időn belül egy állandóan közlekedő személyvonatszerelvényt indítani a magyar határig. Az aradi kerületi vasutigazgatóság meggyőződve az állomásfőnök előterjesztésének rendkívül nagy fontosságáról, ma délelőtt rendeletet adott ki, amely szerinti a mai naptól kezdve Aradról naponta indítanak egy személyvonatot, amely Magyarország határáig fogja vinni az aradi, általában az erdélyi utazóközönséget. *Jura* állomásfőnök az új személyvonat beállításával kapcsolatban a következőket mondta:

dotta az *Aradi Közlöny* munkatársának:

— Két héttel ezelőtt, amikor láttam, hogy az utazóközönség 40 százalékánál több nem tud feljutni a nemzetközi gyorsra, kezdtem komolyan foglalkozni a tervvel, hogy közvetlen személyvonatjártat indítatok a magyar határig. Ma azután megkaptam erre néző vasutigazgatóság hivatalos rendelkezését is, amelynek eredményeképpen ma már elindítjuk Aradról az első személyvonatot. Az állandó szerelvény három személykocsiból fog állani, valószínűleg egy első, egy második és egy harmadik osztályú kocsiból. A vonat, amely Aradról délután 1 órakor indul, az utasokat egészen a magyar határig fogja vinni, ahonnan egyben a romániai utasokat is Aradig fogja majd hozni. A vámvizsgálatot ezentúl *Kurticsón* tartják meg. A Máv. bizonyára gondoskodni fog, hogy az új személyvonatnak közvetlen csatlakozása legyen Budapest felé és így minden reményünk megvan rá, hogy ez a személyvonatjártat hivatásos szépen be fogja tölteni.

## Nyilvánosságra hozzák az agrárreformot.

*Garofidi* miniszter értesítette a prefekturát, hogy az Erdélyre, Bánát-ra és Máramarosra vonatkozó agrárreformjavaslat már elkészült és azt ném sokára nyilvánosságra is hozzák. A szükséges kisajátításokat már a tavasszal meg akarják kezdeni.

## Tojásnagyságu gabonaszem.

Irta: *Tolsztoj Lev.*

— *Rosz néplegenda.* —

Egyszer a gyermekek valami furcsa dolgot találtak egy szakadékban, akkora volt, mint egy tyuktojás, betüremlés huzódott végig a közepe táján, gabonaszemhez hasonlított. Meglátta a gyermekeknek ezt a különös valamit egy arra járó ember, megvette egy hatosért, bevitte a városba s eladta a cárnak, mint valami ritkaságot.

Hívatta a cár a tudósokat, mi féle esüdadolog ez — tojás-e, vagy gabonaszem? Ugyancsak törték a fejüket a tudósok, nem tudtak választ adni. Ott hevert a furcsaság az ablak párkányán, odarepült egy tyuk, kikezdette, lecsipkedte a heját; ekkor mindannyian meglátták, hogy — gabonaszem. Odamentek a tudósok a cárhoz s azt mondták neki: „Ez bizony — rozsszem.”

Elcsodálkozott a cár. Megparancsolta a tudósoknak, derítsék ki, hol és mikor termett ez a gabonaszem. Törték a fejüket a tu-

dósok, birták a könyveket — nem találtak semmit. A cár elé járultak, azt mondták neki: „Nem tudjuk, mit mondjunk. Könyveinkben erről semmi sincsen írva. A parasztoknál kell kérdezősködni, nem hallotta-e valaki az öreghektől, hol és mikor vetettek ilyen magot?”

Elküldte a cár az ő embereit, megparancsolta nekik, hozzanak elebe-öszü öreg embert, paraszti sorsból valót. — Sikertült ilyen öszü öreg emberre akadniok, oda vitték a cár elé. Belépett az öreg, penészes szinü, fogatlan volt, nagy ügyyel-bajjal eszoszogott be két mankóján.

Megmutatta neki a cár a szemét, de már alig-alig látott az öreg, nem annyira a szemével nézte, mint inkább kezével tapogatta, fogosgatta.

Kérdést intézett hozzá a cár: „Nem tudod-e, apó, hol termett ilyen gabonaszem? Jónagad nem vetettél-e el a földeden ilyen gabonát, avagy nem vetted-e élted napjaiban valahol ilyet?”

Sikerült volt az öreg, hallotta is, nem is, amit mondtak, nagy nehezén értette meg a dolgot. Ilyen

választ adott: „Már én vetni nem vettem, aratni nem arattam, a saját földemen ilyen gabonát, de vásárolni sem vásároltam. Mikor venni kezdtek a gabonát, akkor már a szemc mind csak olyan apró volt. De — mondotta tovább — kérdezősködni kell az apámtól, lehet, hogy ő hallott róla, hol termett ilyen gabona.”

Elküldött a cár az ösz öregember apja után, megparancsolta, hogy vezessék elebe. Rátaláltak az ösz öregember apjára is, a cárhoz vitték. Ez a vénember egy mankón jött be. A cár elővette a magot és megmutatta neki. A vénember még látott a szemével, jól kivette a szemek minden egyes részét. A cár kérdést intézett hozzá: „Nem tudod-e vén esont, hol teremhetett ilyen gabonaszem? Jónagad nem vetettél-e el a földeden ilyen gabonát, avagy nem vetted-e élted napjaiban valahol ilyet?”

Bár kisse nagyot hallott a vénember, mégis jobban felfogta a dolgot, mint a fia. Azt mondtotta: „Már én vetni nem vettem, aratni nem arattam, a saját földemen ilyen gabonát, de vásá-

rolni sem vásároltam, egyszerűen azért, mert az én időmben pénz még a pénzverdeben sem volt. Mindeki a maga gabonáját éfte fel s szükség idején — testvertesen megosztották amijük volt. Biz én nem tudom, hol teremhetett ilyen gabonaszem. Bár a mi időnkben a gabona kiadósabb és nagyobb szemü volt, mint a mostani, azért ilyen nagyot még sem volt alkalmam látni. Hallottam az apámtól — az ő idejében még job és még kiadósabb gabona termett, mint az én időmben s nagyobb szemü is volt: őt kell meg kérdezni.”

A cár a vénember apjára küldött el. Rátaláltak erre a dedapára is, a cár elé vitték. Ez volt a legidősebb ember az országban, mégis mankó nélkül ment a cár elébe, könnyen járt, szemc lényes volt, jól hallott, értelmesen beszélt. Megmutatta a cár a magot ennek a dedapónak is. Megnézte a dedapó, forgatta jobbra is, balra is.

— Rég az ideje, mondotta, hogy nem láttam régi világbeli gabonát. Leharapott a dedapó egy darabkát, szétrágtta. — Ez az mondotta.



## Megkezdődött a kereskedelmi összeköttetés külfölddel.

(Francia konzulátus Clujon (Kolozsvárt.)

Ma érkezett meg Aradra a Monitorul Oficial legujabb száma, a mely rendeletet közöl a Romániával szomszédos államok kereskedelmi forgalmának felvételéről. A rendelet szerint a mai nappal megkezdődött a kereskedelmi forgalom Csehszlovákiával, Magyarországgal, Jugoszláviával, Lengyelországgal és Ukrajnával. Ugyancsak a mai napon távirat érkezett az aradi prefekturára Clujról (Kolozsvárról), amelyben közli a belügyi államtitkárság, hogy a francia külügyminiszter január 6-án kinevezte Erdély területére Cluj (Kolozsvár) székhellyel *Gauthier* Sándor József Renét Franciaország konzulává. Az új konzul február 13-án megkezdte működését. A külföldi kereskedelmi összeköttetés megkezdése igen nagyfontosságú esemény Románia gazdasági életére. Eddig is megvolt a kereskedelmi összeköttetés, ám-bár nagyon korlátozott formában, de már így is megvolt a jótékony hatása. A francia konzul kinevezésével a nyugattal is gazdasági érintkezésbe lép Románia, aminek kedvező hatását rövidesen érezni fogja a kereskedelmi élet.

### Gyermekrontó törzstiszt.

BÉCS. Az osztrák főváros harmadik kerületében sokat beszélnek egy újról, amelynek középpontjában M. Viktor vezérkari őrnagy áll. Az őrnagyot azzal vádolják, hogy iskolás lányokat rontott meg. A rendőrségen a feljelentést a Kleistgasse elemi iskolájának egyik tanítónője tette meg. A tanítónő közölte a rendőrségen, hogy 14 éves cselédleánya, aki tavaly még iskolai növendéke volt, elmondotta neki, hogy egy az iskola közelében lakó tiszt úgy öt, mint öt éves barátnőjét a lakásába csalta. A leányka meg is jelölte a házat, amelyben a tiszt, M. Viktor vezérkari őrnagy lakik. A tiszt agglegény s a lakását egy szolgálóasszony tartja rendben. Akkor a házvezetőnő 11 éves leánykája szintén bejött a lakásba, hogy ott néhány dolgot rendbe hozzon. Ez a leány annak idején, amikor még a tanítónő mostani cselédje az iskolába járt, úgy ezt a kis leányt, mint öt másik barátnőjét meghívta a tiszt lakására. A leánykák valómása szerint az őrnagy számtalan feladványokat fejtett meg és segített nekik házi leckéjük elkészítésében. Egy alkalommal, amikor a házvezetőnő leánya és a mostani cselédleány egyedül voltak a tiszt lakásán, az őrnagy az akkor még alig 11 éves és 14 éves leánykát megbocsátlanította. A feljelentés alapján a törzstisztet letartóztatták. Tagadta a terhére rótt bűnszemélyt, de annyit beismerett, hogy minél működő fényképező aktívanulmányokat végzett és a leánykákat különböző pozitúrákban fényképezte. Az őrnagyot átadták a bűntető bíróságnak.

## Szibériában legyilkolt hadifoglyok.

(A szerencsétlen áldozatok névsora.)

Nemrégiben egy timisoarai (temesvári) lap közölte, hogy a szibériai Andisan mellett egy nomád néptörzs lemészárolt több mint másfélszáz osztrák és magyar hadifoglyot. Laptársunk a tudósítást az *Alpenland* című bozeni lapból vette át. A timisoarai (temesvári) lap megkereste a cikk íróját, dr. Kiene Hans bozeni lakost, hogy közöljön közelebbi adatokat a vérengzésről. Dr. Kiene nyomban válaszolt a levélre s többek között a következőket írja: Annakidején az Alpenlandban a szerencsétlenül járt magyar tisztek neveit közlöttem. Közlöm önökkel ama hazatért magyar tisztek jegyzékét is, akik az ősi táborban voltak s akik hiralással szolgálhatnak az eseményekről: Hesz Karl gyárigazgató Bielicz (Lengyelország), Seemann Wilhelm városi tisztviselő Teschen (Lengyelország), Péter Mihael Mährisch-Oszirau, Richter József gyáros Tyssa, Bodenbach mellett, Csehország, Ferenczy Ferenc, legutóbb Samarandban és Mezey mérnök legutóbb Asakéban. Ősban vannak: dr. Rácz Ernő hadnagy, Pócs Imre hadnagy Györböl, Drágosi, a 2. sz. honvédelmi hadosztály hadnagya, Osang budweisi landwehrrésztartó és Béres honvédelmi tiszt.

Andisanban vannak: Gombos hadnagy és Tóth zászlós. A levélhez egy újságszelvény volt mellékelve, amelyen a következő olvasható: Magyarok és horvátok tökéletlenül az emlékezetből többnyire a Przemysl várából 1915. március 18-án történt utolsó kirohás alkalmával elfogott második (gyulai), amelyben *aradiuk* is szolgáltak, hetedik és nyolcadik számú honvédelmi részletről: Századosok: Kovács Géza Gulay (talán Gyulai), Lengyel. Főhadnagyok: Marinkovics, Czuka (talán csuka), Stross, Nemes Sándor; Navarra Mathias. Hadnagyok: Kubik, Csóka, Török, Kalabus, Buza, Hercz, Zilavy (talán Zilahy), Zerdik, Magasházy, Halsdörner, Merc János, Grób, Riedl J. Zászlósok és hadapródok: Stróbl, dr. Bojaszovics, Róze, Riedl II., dr. Gyuk, a két Földváry testvér, Soltész, Bozsák, Nagy Béla, Czubka, Öberding, Ruzicska, Balog, Novotzky, Muhar, Prekup, Gyulai és dr. Marschall segédorvos. Ugyanazon időben, de a többiekől függetlenül a sarkok elfogták és meggyilkolták a következőket: Jeszenszky Jenő honvédelmi tiszt, Treucsent, Gróhmann Román orvostanhallgató. Ezek is az ősi tábor lakói voltak azelőtt.

## LEGUJABB.

### Munkástörvények.

Budapest! A munkásszervezetek politikai tulkapásai ellen törvény készül. A szakszervezetek a jövőben csak gazdasági téren fejthetnek ki agitációt. A tisztán gazdasági keretek között mozgó munkásszervezetek teljes elismerését és a jogállamba való beilleszkedését igyekeznek biztosítani több oldalról a törvénytervezet. Ezenkívül egyéb szociálpolitikai törvénytervezet is készül, amelyek a munkásság gazdasági előnyeit kívánják szolgálni. Ilyenek: a munkaidő rendezése, a munkás-egészségügy, a munkafelügyelet modern alapokra való fektetése s a munkásság bérvizonyának és a munkaközvetítésnek törvényes rendezése.

### Mit ajánl Simons?

London. A konferencián Simons német külügyminiszter elfogadhatatlan javaslatokat tett. A mai árfolyam mellett 50 milliárd aranymárka kárpótlást ajánlott fel, de azt állította, hogy ebből 20 milliárdot Németország visszatérítés címén már megfizetett, maradna tehát 30 milliárd törlesztése 30 évre felosztva olyképpen, hogy Németország valamennyi országban adómentességet élvező nemzetközi kölcsönt bocsátana ki és öt év múltán újabb pénzügyi egyezményt kötne. Lloyd-George

kijelentette, hogy ha az ellenjavaslatokat fejtegető emlékirat Simons előadásának megfelel, akkor nem érdemes annak vizsgálatába belemenni. Lloyd George ezután ezt mondotta: Legfőbb ideje, hogy az ülést bezárjuk, mert végül majd nekünk kell fizetnünk.

Paris. Briand, Berthelot, Foch marsall és Weigand tábornok vasárnap Lloyd-George meghívására a Chacker-kastélyban összegyűltek, ahol megbeszölték azokat az intézkedéseket, amelyeket abban az esetben léptet életbe az antant, ha Németország nem teljesítene a reája rótt kötelezettségeket.

### A közüzemek munkásait mozgósították.

Paris. A tábornok, a hatodik hadtest parancsnoka február 28-án rendeletet adott ki, amelynek értelmében a rendelet kiadásának napjától az összes közüzemek (vízvezeték, villamosmű stb.) munkásai mozgósítottak. A rendelet értelmében minden sztrájkot, vagy sabotázt államellenes eseménynek minősítenek s mindazokat, akik sztrájkolnak, vagy sabotálnak, azonnal át kell adni a hadbírósnak.

## Mennyi adót fizetnek

a nagyobb vállalatok

Ez a kérdés annyira aktuális, és annyira érdekli az ipari és kereskedelmi világot, hogy a közérdeklődésnek teszünk eleget akkor, amikor néhány számbeli adatot leközlünk. A kereskedelmi és ipari életet főként a III. osztályu kereseti adó érdekli, mert ez tulajdonképpen az alapja az adófizetésnek. Az ipari és kereskedelmi vállalatoknak a következő címeken kell adót fizetniük: III. osztályu kereseti adó 10 százalék, kereseti adópótlék, 35 százalékos jövedelmi adópótlék, 5 százalékos országos betegápolási pótlék, 6 százalékos progresszív jövedelemadó, progresszív hadinyereségadó, negyedszázalék vagyonadó, utadó, városi vagy községi pótlék, vármegyei pótlék, kereskedelmi és iparkamarai illeték. Vegyük alapul 100.000 lei jövedelmet. Ebből a következő adókat kell fizetni: Harmadosztályu kereseti adó 10.000 lei, az eddigi adó 100 százalékos pótléka 10.000 lei, az előbbi adó 35 százalékos jövedelmi pótléka 3500 lei, betegápolási pótlék 500 lei, progresszív jövedelemadó 6000 lei, hadinyereségadó 32.250 lei, vagyonadó 2500 lei, a harmadosztályu kereseti adó alapján 10 százalékos utadó 1000 lei, városi vagy községi pótlék 200 százalékkal számítva 20.000 lei, megyei pótlék 7 százalékkal számítva 600 lei, kereskedelmi és iparkamarai illeték 1000 lei. Összesen 83.350 lei adót kell fizetnie annak, akinek évi jövedelme 100.000 lei, tehát mindössze 13.650 lei jövedelme marad annak, aki egy évben 100 ezer leit keresett.

## Ötszáz ezer korona

egy kis elefantsont-szobor.

BUDAPEST. Harmadik napja folyik a Nemzeti Szalon termeiben a „Studio“ műtárgy-aukciója s ma főként külföldi festők képei kerültek árverésre. A legnagyobb összeget, 590.000 koronát egy Bassano-képerért fizették, amely Krisztust ábrázolja Lázár házában. Megközelíti ezt az összeget az az ár, amelyet Boticelli egy követőjének festményeért fizettek. Ez a kép, amely a szent családot ábrázolja, 520.000 koronáért kelt el. Mainardi egy képe már „csak“ 490.000 koronáért talált új gazdára. Craesbeeck „Szent Antal megkísértése“ 290.000 koronát ért el, a többi kalapács alá került festményre általában száz és kétszáz ezer korona közt ingadozott. Természetesen voltak jóval olcsóbb vételek is. Így egy nagyon szép Guercino-képerért — fiatal lovagot ábrázolt — mindössze 33.000 koronát fizettek, viszont *Bonheur* Róza önpórtreja 55 ezer koronával cserélt gazdát. A ma-

gyar piktorok közül Székely Bertalan, Markó Károly és Katona Nándor tartották a rekordot 27000 és 20000 koronával. Az aukció mai eseményét azonban a plasztikai anyag szolgáltatta: ennek a gyűjteménynek egy darabja — egy XVI. századbeli, tizenhét centiméter magas francia elefántcsont szobrocska — nem kevesebért, mint 520.000 koronáért kelt el. Ehez képest igazán potom ár az a 115.000 korona, amit egy XVII. századbeli németalföldi bronzputtóskaért fizettek.

### Udvariasság.

Egy amerikai ujság kedves megkülönböztetést tesz a nagy amerikai városokban uralkodó udvariasság, jómodor és divat között. Amerikának kereskedelmi központja van. Newyor. Chicago és Washington. Ezek a kereskedelemnek, iparnak a fővárosai. Mindenütt más és más az udvariasság, a jómodor és divat. Newyorkban valóságos munkaláz van; — durvaság, tülekedés. Chicagóban mindenki azzal kérkedik, hogy mennyire siet. Az is, aki nem siet. Washingtonban az emberek az udvariasságukkal tüntetnek, mint egy meg akarják vigasztalni az idegent a többi amerikai városokban dúló udvariasság miatt, azt akarják megértetni vele, hogy Amerikában is ismerik a finom, diplomatikus hagyományokat. — Newyorkban az idegen tréfásan így szól a szálloda főtáskárnőjéhez:

— Szép jó reggelt kívánok, legyen kegyes megmondani, jött-e levelém?

A titkárnő, aki minden percben 250 szót pörget le a nyelvén, durván felel:

— Itt nincs idő érzélgésre, — nincs idő, nincs idő... Semmije sincs.

Chicagóban egy jelentéktelen kereskedővel beszél az idegen, a ki állandóan sopánkodik:

— Jaj, mennyi a dolgom! Soha sincs egy percnyi nyugalmam. Szívesen áldoznék Önnek uram pár percet, de nem lehet. — teljesen lehetetlen, bármennyire akarnám...

Ebben a módban aztán körülbelül negyedórát panaszkodik. Washingtonban a miniszterium bejárata előtt senki sem zárja el a látogató útját. Az idegen a portáshoz fordul:

— Itt találok X. titkár urat?

— Már hogye. Méltóztassék bejárni. — És a portás mereven tiszteleg, míg az idegen elhalad előtte. Az ajtónálló ezt mondja:

— Sziveskedjék — és rámutat az ajtóra.

Egy hivatalnok ír a szobában, aki azonnal fölkel és bevezeti az idegent a mellé levő szobába, ahol valami hivatalnokféle ül.

— X. titkár urhoz van szerencsém? — kérdi az idegen.

— Nem, — felel az ismeretlen ur — végtelen sajnálatomra tévedni méltóztattik. Én vagyok t. i. a miniszter, kérem alázatosan. De ha elintézhetem talán ügyét, szíves örömezt rendelkezésére állok Önnek.

## HIREK.

### Braun Márkus meghalt.

Bécsből érkezik a jelentés, hogy Braun Márkus amerikai állampolgár Bécsben egy szállóban hirtelen meghalt. Braun Márkus, aki több évtizeddel ezelőtt mint szegény bádogoslegény vándorolt ki Amerikába, szorgalma és tehetsége révén egyre emelkedett a közpályán és csakhamar az amerikai magyarság egyik jelentős tényezője lett. Az utóbbi időben az amerikai kormány bevándorlási kormánybiztossá nevezte ki. A népszerű amerikai magyar egyik inlimusa volt Wilson volt köztársasági elnöknek. Braun Márkus mindig jóakarattal és tanácsal támogatta a kivándorlókat, akiknek utbaigazítást adott és munkaalkalmat is szerzett. A háború után most először jött Magyarországra rokonai látogatására s az utóbbi időben néhány héttig Bécsben tartózkodott. Tegnap este hazatért szállóbeli lakására, ahol hirtelen rosszul lett és néhány perc múlva meghalt.

— A kamara ülése. Bucuressti. A kamara mai ülésén Popescu Péter képviselő, Duce község lakóinak panaszaikat tárja fel a községi legelők miatt. Athanasiu kijelenti, hogy a kormány gondoskodik a falvak lakosságáról. Ujabbban a prefektusok útján 100.000.000 lei értékű árut juttatott a falvaknak. Ciucormanu a közlekedési minisztert interpellálja bizonyos napidíjak ügyében, melyekre vonatkozóan azonban Valeanu miniszter megnyugtatta. Ciucormanu tillakozik a kisenevi vasutigazgatóság felosztása ellen. Valeanu erre is kielégítő választ ad. Maniu a dicsőségmentári választásról beszél és kéri Prie kultuszállamtitkár mandátuma megsemmisítését és Dianunak képviselővé deklarálását. Cuza a házszabályokhoz szól és védelmébe veszi Bratianut. Kisebb javaslatok után Trancu Jassy munkaügyi miniszter be nyújtja a munka ellenőrzésére vonatkozó törvényjavaslatot. Ezután az ülés véget ért.

— Uj szövetség a Balkánon. Szófia. Magyaranyu mozgalom indult meg, a mely egy szerb—bolgár—görög szövetség megkötését célozza. A mozgalom élén Platon püspök áll.

— Antant csapatok Konstantinápolyban. Konstantinápoly. Negyvenezer angol, 12.000 francia és ugyanannyi olasz katonaságból álló hadsereg érkezett a török fővárosba, hogy nyomást gyakoroljon a török kormányra.

— Zitának leánya született. Bécs. Zita exkirálynőnek leánygyermeké született.

— A bécsi sajtó válsága. Bécs. A papírárak drágulása, de még inkább a nyomdászberkek emelkedése folytán a hírlapok kénytelenek voltak áraitat felfelelni. Sok lapot ez a körülmény válságba sodort. A Mittagspost kénytelen volt megjelenését beszüntetni.

— Nagy tűz Antwerpenben. Brüsszel. Az amerikai és belga csapatok javítóműhelyei és élelmiszerraktárai az antwerpeni kikötőben leégtek. A kár 6 millió frank.

— Házasság. Bóde Imre és Berti Erzsike folyó hó 1-én házasságot kötöttek.

— Az amerikai milliárdosok adója. Newyork. Az amerikai adóhivatal minden felvilágosítást megtagad arra nézve, hogy ki volt az, aki az elmúlt évben öt millió dollár jövedelemadóval fizetett. Amerikai pénzügyi körökben úgy tudják, hogy a nagy adófizető Rockefeller, a híres milliárdos volt. 1917-ben négy személy fizetett 5 millió dollár jövedelemadót. Ez az adó megfelel 100 millió dollár jövedelemnek.

— Nikita meghalt. Páris. A Havasügynökség jelenté: Nikita montenegrói király Délfranciaországban, ahol az antant helyet jelölt ki számára, ma meghalt.

— Uj gyár Aradon. Meer Mór és fia cég kérvényt nyújtott be a városhoz, a mely szerint a Libás-dűlőben egy kence és lakkgyárat akar létesíteni. Ma értesítették a Meer céget, hogy megengedik a kérvényezett gyár üzembehelyezését.

— Halálozás. Antal Zsigmond volt komjáthi földbirtokos, 62 éves korában ma hajnalban hosszas betegség után elhunyt. A temetés holnap, csütörtök délután 4 órakor lesz a zsidótemető halottasházából. Az elhunytat kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

— Haladás díszelőadás lesz vasárnap délután 5 órai kezdettel a Kulturpalota nagytermében. A patronázeszme diadalának e megnyitó ünnepségén Arad társadalmának kiválóságai vesznek részt. Várady Margit Bing János, Metzger Márton dr., Robitsek Dusl. Ungár Imre dr., Ráskay Miksa, Nagy Erzsike, Bodnár Klára, Anyos Blanka, Karácsonyi Juci, Dörner Jolán Unger Mór zenetanár legkiválóbb művész-növendékei s még más nem remélt meglepetéseket hozó kedvencei a közönségnek. Jegyek 5, 3, 2 és 1 leuos árakban beszerezhetők ifj. Klein Mór könyvkereskedésében. Tekintettel arra, hogy a számba sem jöhető belépti díjakból a felmerülő költségek fedezése után a megnyitó Patronázesmenhely alap nem fog gazdagodni, felülfizetéseket úgy a jegyek elővételénél, mint az előadások alkalmával köszönettel fogad és nyugtáz az Egyesület.

— A Bercsényi-utcai rablómerénylet. Részletesen beszámoltunk arról a vakmerő rablótámadásról, melyet a Horn testvérek ellen követtek el. A rablást, mint tudvalevő, öt rovoltmultu, foglalkozás nélküli alak követte el, akiket még tegnap letartóztattak. Ma a rendőrségen tovább folytatták az ügyben a nyomozást, vajjon a merénylők nem követtek-e el hasonló bűncselekményt. A kihallgatások során kiderült, hogy a rablást az elfogottakon kívül két siheder tudott. Ugy volt, hogy ők is részt fogtak venni a vállalkozásban. Ezeket ma szintén elopták és őrizetbe helyezték. A bűntársaságot alkiszerik az ügyészség fogházába.

— Orvosi hír. Dr. Krepil János, Berlinben végzett fogorvos, ki a háboru alatt a VII. és XVI. hadtestek fogorvosi ambulátoriumaiban mint vezető főorvos működött, rendeléseit néhai dr. Barra Gyula műtermében Piata Avram Jancu (Szabadság-ter) 20. alatt megkezdte.

— A fakeskedők és a vasut. Az aradi fakeskedők küldöttsége Flamm Miksa vezetése alatt ma délelőt megjelent Francu vasutigazgató előtt és kérte a fakeskedők kiegyenlített számlájának kifizetését. Francu igazgató kijelentette a küldöttség tagjai előtt, hogy a közeli napokban a vasutigazgatóság pénztára Bucurestiből nagyobb összeget fog felvenni és akkor előreláthatólag az aradi fakeskedők is hozzájutnak majd követeléseikhez.

— Ausztria minden lakosára 3400 koronát fizet rá. Bécs. A nemzetgyűlés elé terjesztett követelésből kilúnik, hogy Ausztria előirányzott összes kiadásai 71 milliárdon felül van, míg bevétele alig 30 milliárd, úgy, hogy deficitje 41 milliárd. A deficit jórészt 20 milliárdot Ausztria az élelmiszer bevásárlásaira fizet rá, amennyiben kedvezőbb árfolyam mellett vette és adta eladásra azokat, mint amelyet meg kell fizetnie. Egy-egy lakosára 3400 koronát fizet rá a nyomorgó Ausztria. Az élelmiszerekre adott külföldi hitel 1920. június 30-iki árfolyam szerint 17.5 milliárdot tett ki, míg a december 31-iki árfolyam szerint már 75 milliárd korona.

— Állatvásár. A városi gazdasági szék közli, hogy a tavaszi állatvásár március 11-én lesz.

— Ne felejtse el, hogy értékes és olcsó műtárgyakat csak a Képző- és Iparművészeti Szalonban vásárolhat. Vételkötelezettség nélkül megtekintheti a kiállítást a Kulturpalota kistornéban.

### Állami házasságközvetítés.

Bár az eladó lányok száma a férfiakét most nagyban felülmúlja, mégis igen sok olyan legényember van még, akik a házasság után vágyódnak és csak „ismerettség hiányában” maradnak nőtlenek. Ezt a jelenséget — amely kétségkívül nálunk is észlelhető — az angol viszonyok számára Január Mortimer állapítja meg, aki ezt a „szociális csapást” egy értekezésében leírja és a kormánytól állami házasságközvetítés közbene orvoslást követel. Ösztönzésére igen sokan levélben keresték őt fel, akik akaratuk ellenére legények maradtak; írtak neki papok, írók, kereskedők hivatalnokok, mind olyan emberek, akik nagy városokban élnek és mégis arról panaszkodnak, hogy nincsenek nőismerőseik. „Meg lehet érteni” — írja többek között — hogy az őserdőben, vagy a pusztaságban lehetnek ilyen magános, házasodni vágyó emberek de szinte megfoghatatlannak látszik, hogy Londonban és más nagy városokban is előforduljanak. És mindeme leveleknek refrainja mégis mindig ugyan az: „Nincsenek hölgyismerőseim”. Amikor ezt egy asszonynak elmondta, úgy nyilatkozott, hogy ez csak magukon a férfiakon múlik. De kétségkívül vannak körülmények, amelyek a férfit éppen a nagy városban zárják el fiatal hölgyekkel való barátságos viszonytól. Ismernek egy író, aki lelke mélyéből vágyik nőkkel való beszélgetésre, de egyedüli nő ismerősei két pincérnő, akik abban a vendéglőben vannak alkalmazva, ahol meg szokott fordulni. Igen sok esetben az anyák zárják el szánékosan fiaikat a nőismerőségektől. Oktalan felelőnyeségből vonakodnak fiatal leányokat házukhoz meghívni. Egy fiatalember, aki az asszonyvilággal való érintkezéstől teljesen elzárva nőtt fel, 28 éves korában anyjának rémületére egy az utcán elébe akadott nőt vett feleségül és házasságát hosszú tragédiává lett. A nők azt állítják, hogy sok esetben a férfiak azért nem találnak megfelelő élettársat, mert túlmagasak az igényeik. Ez azonban korántsem áll fenn minden esetben. Sok levélben nem kívánnak egyebet vonzalomtól és házasságnál, nőnevelés, műveltség és kellemes külső ohajtának. Egy negyven éves férfi úgy nyilatkozik, hogy húskora óta keres élettársat. Nincsenek nagy igényei, csak csinos szőke hölgyet ohajt, aki vonzódnék hozzá. De husz év óta hiába keresi ezt s azért akarata ellenére örökre legénysorban kell maradnia.

## Kártérítési per a volt menyasszony ellen.

Egy fiatal aradi asztalosmester perelte be közel ötezer lei kártérítésért volt menyasszonyát. A tárgyalásra sok tanút is megidéztek. Egelőszőr az asztalos adta elő panaszát komikus kétségbeesettséggel. Udvartartott sokáig a menyasszonyának és rengeteget költött rá:

— Nem mondom kérem, hogy nem szívesen tettem, de most szegényember nem, hagyhatom, hogy nevéssenek rajtam és most mindent visszakovetelek tőle, mert ezek a dolgok csak addig illették meg őt, amíg a menyasszonyom volt.

A bíró kérdésére részletes jegyzékkel állott elő, hogy mi mindent követelt vissza. Kockás noteszlapra piros kopirtintával volt írva a szöveg. Az asztalos rendes ember és minden ajándékot pontosan számontartott: Egy selyem cigánykendő 200 korona, egy üveg parfüm 90 korona, különböző női fehérneműk és egy fűző összesen két ezer korona, lakkcipő ötszáz korona, aranykar kötőóra 359 korona, a menyasszony anyjának egy pár posztó házicipő 50 korona és még sok más apróság. Rengeteg mozijegy, legalább ötszáz korona értékben. Legfőképpen egy szoba berendezést követelt vissza a menyasszonytól, amit ő készített a saját műhelyében. A leány azonban erről hallani sem akart és egy számlával bizonyította, hogy a butor az ő jogos tulajdona. A helyeggyel ellátott számlán a következő szöveg volt: Egy szoba butort Mucikának ajándékba. Még egy levelet is felmutatott, amelyben az asztalos a következőket írja neki: — Gyönyörű szerelmem Mucikám! A butor nem sokára kész lesz. Gyekszem, hogy minél szebb legyen, mint a jövőendő boldogságunk hátléka.

Mikor a bíró sokalta ezt a tétet, az asztalos bizonyította a maga igazát:

— Kérem itt állandóan két mozijegyről volt szó, mert a menyasszonyom azt mondta, hogy ő tisztességes leány és ő nem mehet egy férfivel egyedül a moziba és mindig a mamát is velem vittük.

A gardedámot, a mamát is kihallgatta a járásbíró. A bíró alig tudja megérteni vele, hogy mit akar tőle és erőszakkal azt erősítette, hogy ő nem aggatott senkinek sem a moziban, mert ő soha nem nézett oda, hogy mit csinálnak a fiatalok. A vitatkozás hevében a felek látszólag összebékültek és mikor a járásbíró kötelességéhez híven ezvekedésre szólította fel a perlekedőket, az asztalos kicsit szegyenkezve jelentette ki:

— Kérem szépen tekintetes bíró ur, ne is tessék fáradni, most már csak megegyezünk mi.

Azután boldogan távoztak. Az utcán a nő belekarolt a férfibe. A süket rövidlátó gardedám diszkrét mosolylyal tipegett mögöttük.

AZ ARADI KÖZLÖNY  
bekapcsolt telefonszáma 151.

## Lengyel női zászlóalj.

Hogyan kezelik a fegyvert az amazonok?

Az „Algemein Handelsblad” tudósítója érdekes látogatásról emlékezik meg, melyet Vlnában tett a lengyel női zászlóaljal. „A vilnai egyetem régi épületében — írja — melyet a bolsevisták annak idején a vezérkar részére foglaltak le, székel most körülbelül háromszáz katonából álló női zászlóalj. Kivülről a palota nem látszik éllianyagoltabbnak, mint a többi hivatalos középület. Eppen annyira luxus nélküli, mint egy férfikaszárnya. Engem és hollandi kollégámat egy fehérre meszelt szobába vezettek, melynek falain Zeligowski, Kosciuszko és Pilsudszky marsall képei díszeltek s bejelentették, hogy a parancsnoknő azonnal megérkezik. Az adjutánsnő után, aki egy kokett, testhez simuló szörmekabátot viselt, belépett a parancsnoknő: szép, fiatal asszony, négy-sarku lengyel sikkája alatt rövidre vágott hajjal, kékfehérre mintázott flanelbluzban, sápadt, előkelő arccal és intelligens sötét szemekkel. Mozdulatai energikusak ugyszintén járása, ha felénk közeledik, katonás üdvözléte, mikor bemutatkozom s megemlítem kívánságunkat és kezének mozdulata. — mellyel helyet kínál — finom, arisztokratikus kéz, mellyen egy jeggyűrű csillog.

Katonai pályautása — most főhadnagy — éppugy, mint az adjutánsnő, a lebergi táborban kezdődött. Mint katonas szolgált a lengyel hadseregben, férfiruhába öltözve s mindenki férfinak tartotta. Adjutánsnőjével együtt a bolsevikiek ellen harcolt s mikor Varsóban megalakult az első női zászlóalj, annak vezéréül őt szemelték ki. Meg akarták nézni, hogy hogyan takarítják ki az épületet. Evégből a fölöttünk levő emeletre vezetnek bennünket, a hó már javában folyik a sűrűség. A nőkatonák khaki-egyenruhájukban térdepelnek a földön és erősen dörzsölik. A tisztiszoba egy nagyobb terem elkerített részében van. A közepén simára faragott asztal, köröskörül pedig tiztizenkét — nem tudom, minek nevezzem, mert ágyak nem ágyak — egyszerű láda. A láda alján nincs szálmazsák, csak egy nagyon kemény gyapjúreteg. Ez azonban nem látszik meg a nőtiszteken. Egy sarokban különböző modern fegyverek állanak. A szomszédteremből — kezében fegyverrel és öt tölténnyel — egy szőkekáplár jön ki. Lelkesedéssel beszél fegyveréről, mellyel oly egyszerűen lehet löni. Közben kinyitja a závart és magyarázza, hogy a töltényt hogyan kell a csőbe csusztatni. Mellette két regruta áll, akik áhítattal bámulják. A töltény azonban sehogysm akar a csőbe illeszkedni, a káplár akaratán kívül is a fegyverrávaszhoz ér, amely elcsattan és a következő pillanatban — egy kis füstfelhő s az adjutánsnő kezét védelmiül tartván maga elé, a földre zuhan. Rögtön odarohanunk, a szomszédteremből hängos léptek hallatszanak: a káplár maga ellen emeli a fegyvert és még egyszer el akarja sütni. A főhadnagy azonban odarohan és megakadályozza. Az adjutánsnő nem hallott, sőt sebesülve

sincs, csak egy kicsit megijedt a lövéstől. Kinos nevetés, — hogy éppen a hollandi tudósítók előtt kellett megessnie a dolognak! — a parancsnoknő megmutatja, hogy a golyó az ablaküveget ütötte át.

Tovább megyünk. Egy tágas szobában zongorát fedeztünk fel. Itt estéknként táncolni szoktak. Valamikor ebben a teremben iskola volt. A nőkatonák közül különben sokan végezték el a gimnáziumot és olyan is van, aki egyetemet látogatott. Természetesen valamennyien fejlett, erős testűek, mert másképpen nem bírnák ki teljes felszereléssel a napi 30—45 kilométeres gyaloglásokat. Az államtól ugyanannyi fizetést kapnak, mint a férfiak, ami azt jelel, hogy munkájuk ugyanolyan értékes. Végül még egy meglepés vár ránk. Míg mi megtettük körutunkat, a parancsnoknő elrendelte, hogy az épület előtt hatvan „katoná” álljon föl.

— Kissé fáradtak már — mentegődzött a parancsnoknő — mert ma kora hajnalban már egy nehéz gyakorlatot hajtottak végre, de azért egy pár fegyverfogást bemutathatnak.

— „Oczy a prawo!” — parancsolja az instruktor s a fejek egy pillanat alatt jobbfelé repülnek. Ezután komplikált fegyvergyakorlatok következnek s minden a legkisebb hiba nélkül. Megigézve bámulunk rájuk. Mikor végül a század diszlelésben elvonult, a parancsnoknő büszke mosolylyal pillantott felénk s katonásan tiszteltett.

## Mozl.

A mozközépszínházak műsora. Március 3-án az Apollóban: Az örvény. Társadalmi dráma. — Az Urániában: Tamás urfi kalandjai. Mark Twain vígjátéka.

„Judex.” Ki rejlik e név mögött, ki az, aki a titokzatosság leplet ölti magára, hogy az igazság szöges ostorával verjen végig a gazokon és zsarnokokon? Judex nem ismer kegyelmet és mi sem tartózkodhatja fel lesújtó vasöklét. Favraux bankárnak megizen: ha másnap déli 12 óráig nem osztja szét a szegények között bünös uton összeharócsolt millióit, a halál fia. A bankár detektivekkel véte körül magát és mégis a jelzett napon, mire az óra mutatója a 12-re ér, holtan esik össze. Ez az izgalmas történet vezet be az óriási méreli bünügyi filmet, amelynek első részét, mint jelezük, az Apolló pentektől, az Uránia pedig vasárnaptól kezdve mutatja be. A közönség máris feszült kíváncsúsággal várja a nagystfü bünügyi filmet, amely remeke a francia filmgártásnak. A páholyok és páholyulések jegyeinek nagyrészt a közönség már előre kiváltotta mind a hat fejezetre. Ismételtlen megemlítjük, hogy az egyes előadásokra csak a mozisínházak pénztárai adnak jegyeket az előadás napján, míg mind a hat fejezethez egyszerre lehet kiváltani a jegyeket az Apolló irodájában: Bohus-palota, III. kapu, I. em. Az elővetelben vásárolt jegyek ára nem magasabb.

Az örvény. (Hugó Viktor regénye az Apollóban.) Csütörtökön mutatja be utoljára az Apolló színház Az örvényt, Hugó Viktornak ezt az erőteljes, pompás regényét, amely nagyvilági nő ragyogó életének kulisszái mögé enged bepillantást. Mély életfilozófia szövi át a leblíncselően érdekes történetet, amelyet gyönyörűen dolgozott fel a francia filmgyár.

Tamás urfi kalandja. Mark Twain az elmés amerikai humorista és elbeszélő bájos történetét: Tamás urfi ka-

landját csütörtökön mutatja be utoljára az Uránia színház. Akiket érdekel a gyermeklélek misztériuma és a gyermekben kibontakozó életfejlődés, azok számára különösen kedves és értékes ez a pompás film.

## Friedrich István lakásügye.

BUDAPEST. Friedrich István képviselő mentelmi jogának megsértését jelentette be a nemzetgyűlésnek, mert a főudvarnagyi bíróság arra akarta kényszeríteni, hogy a budai várban, a testőrségi épületben levő lakását hagyja el. A mentelmi bizottság a Ház mai ülésén tett jelentést erről az ügyről. A bizottság megállapította, hogy Friedrich a bolsevisták bukása után kapta a lakást oly feltétel mellett, hogy csak a királyi udvartartás visszaállítása esetén köteles lakását visszaadni. A mentelmi bizottság azt is megállapította, hogy ez a feltétel még nem következett be, mert a királyi udvartartást még nem állították vissza. A nemzetgyűlés ezek után felszólította a főudvarnagyi bíróságot, hogy a kilakoltatási eljárást függeszse fel.

## Közgazdaság.

### A valutapiac.

Páris, szikratávirat március 1. Dollár 14.4, leu 18.7, márka 22.75. — Bucarest, március 1. Dollár 73.5, márka 1.23 és fél. — Arad és Timisoara (Temesvár) március 2. Dollár 73.5, márka 1.23 és fél. — Budapest, március 1. Angol font 1720—1760, szokol 365—375, dollár 430—455, francia frank 3500—3400, márka 710—755, lira 1750—1790, osztrák korona 62—68, rubel 185—205, leu 540—570, svájci frank —, korona- és frankdinar 1150—, lengyel márka 48—52. Bécs, március 1. Márka 1158, leu 940, lira 2630, francia frank 5150, svájci frank 11950, dollár 717, rubel 512, szokol 896, angol font 2800, dinár 1920, magyar bankjegy 157.5, lengyel márka 78.5. — Zürich, március 1. Berlin 972.5, Milano 2245, Prága 750, Budapest 130, Bécs 130, London 2540, Páris 4315, Zágráb 410, Bucaresti 610, Newyork 605, osztrák lebdyegzett korona 90, Varsó 66, Hollandia 206.5.

Budapesti értéktársaság. Budapest, március 1. Az értéktársaság a következő fontosabb kurzusok alakultak ki: Magyar Hitel 1795, Osztrák Hitel 970, Angol—Magyar Bank 870, Leszámitoló bank 600, Salgótarjáni 6900, Rimamurányi 3550, Államvasut 4000, Jelzálog és Hitelbank 430, Földhitelintézet 3750, Kereskedelmi Bank 7475, Viktoriamalom 9200, Boocsini 6050, Általános Értéktársaság 3750, Ganz Danubius 30800, Ganz Villamossági 17800, Schick Nicholson —, Cukoripar —, Nasiczi 14650, Urikányi 5100, Weitzer waggongyár —, Országos Fabank 2455, Rézbányai —, Slavonia 8625, Zabolar 3075, Neuschloss—Lichtig 1590.

A szerkesztésért

KAROLY JÓZSEF

felel.

# NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

**Antal Zsigmond** szül. **Abrahám** fiának és **Dr. Antal György** mélyen eszméborodott szívvel tudatják, hogy a forrón imádott férj, apa, testvér, rokon és jóbarát.

## Antal Zsigmond

Életének 64-ik évében folyó hó 2-án, éjféli 161 3 órákor hosszas és kínos szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat folyó hó 8-án délután 4 órákor fogjuk a zsidó temető halottas házából örök nyugalomra helyezni.

**Aldott legyen emléke!**

Arad, 1921. március havában.

Érv. dr. Dézsa Arminné, érv. Róth Lipótné, Abelse Adolf, érv. Pártos Izabóné, Pollák Vilmosné, Lengyel Mária, Dézsa Zsigmond, Pollák Vilmos, Lengyel Manó, Abrahám Sándor és neje, érv. Abrahám Jakabné, Abrahám Adolf, Abrahám Hugó, sógorai és sógoróné. 848

## Köszönetnyilvánítás.

Feltehetően jó férjem elhunyt a kórházban, ezután is mondok hála-köszönetet mindazoknak, kik nehéz óráimban vigasztaló szavaikkal, fájdalommentes eljuttatás segédletekkel, s a végtesztességen megjelentek. Különös hálaomat nyújtom a „Mészárokok és hentesek szakcsoportjának” a ravatalra helyezett pompás koszorúért, s a tömeges megjelenésért. Arad, 1921. március hó 2.

Érv. Kelemen Pálné és családja.

**ÚJ BUTORHITEL!** Készítők, háló, na-pali, szék, asztal, konyha, íróasztal, egyes fa- és vasbutorok, divány és matraccok, zongora stb. Leír. 1000.— után fizet hetenként Leír. 6.— Bővebb felvilágosítást **Garái Károly** butorélesztőben, Asztalos 8-u. 6. 104

# Telefonokat

házi- és üzemi szakszerűen javít, mindenféle műszerész, esztergályos és lakatos munkákat gyorsan és jutányosan teljesít.

**BALLAJENŐ** fény és vasipari vállalata Arad, Orozsy-a. 1.

# Lazarovitz ügyvédség

Temesvár, Merozy-utca 2. sz.

Vesz: 847

1. Házakat és palotákat,
  2. Földeket,
  3. Világos kastélyokat,
  4. Gazdaságokat,
  5. Kávéházakat és vendéglőket,
  6. Gyárakat,
  7. Gyógyszertárakat stb.
- egyáltalán minden a szakmához tartozó ingatlanokat és folköröket mindazon ügyfelek, kik ilyen ajánlatokat tehetnek, hogy azt pontosan körülrá, az ár megjelölésével, esetleg fénykép mellékeléssel fenti ügyvédséghez juttassák.

**Csunya nők szépek, szép nők szebbek** lesznek a **HAJÓB-féle DORÉ-CRÉME** használatát után. 10175  
**Hajfestő „Melogen“** a legismertebb hajfestés feltehetően a hajú nők körében. Ár 30 K. Fenti szöveg kiegészítés.  
**Hajós gyógytárban** Aradon, Bulevardul Ferdinánd I. 22.

# A pró hirdetések.

## Levelezés.

VIDEKI tisztviselő megismerkedne komoly szándékból intelligens, szerény, gyermektelen özvegyvel vagy leánnyal, aki némi hozománnyal rendelkezik. Ajánlatokat fényképpel ellátva legnagyobbat titoktartás mellett „Tavaszi” jelzőre a kiadóhivatalba kérek. 844

## Alkalmazás.

EGY jó házból való leány két gyermek mellett azonnal felvételt. Bővebbet Popoviciu, C. F. R. raktáriónknél Arad, pályaudvar. 817

MÁRCIUS 15-ére keresek egy ügyes molnár segédet, Takács István főmolnár, Pálffy-malom, Kisénő-Erdőhegy. 853

DEUTSCHE Kindergärtnerin mit Französisch sucht tägliche Stunden. Unter „Erfolg“ an die Administration. 850

## Vétel és eladás.

GYERMEKÁGY, ruganyos matraccal eladó Balthány-utca 23. l. em. jobb oldal. 0713

ALIG HASZNÁLT finomabb női ruhák és blúzok eladók Vargáné, Thököly Imre-utca 29. 845

TISZTA új világos háló és konyha berendezés eladó. Lakás átadható. Cim. a kiadóban. 851

ELADÓ gyermek kocsija. Páblán Gábor-utca 5a) 852

HUSZONÓT méhcsalád felül kezelhető Boczonádi és Irzon kaptárakban eladó. Thököly-tér 5a) 856

ANTIK és modern porcellán, butori, szőnyeget festményeket, ékszer, szünet veszt és elad Salom Artistique. Állandó kiállítás. Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. sz. 10621

TEHER-AUTOK. Egy 4 tonnás és egy 3 tonnás toherantó kintő karban eladó Friebrich Testvéreknel mezőgazdasági gépjármű, Temesvár. 632

EGY Hofher Schranz gyártmányú 8 lóerős eredeti magánjáró, cséplőgarnitúra eladó Hönigsz Felixnél, Újszentanna. 783

EGY Kőber gyártmányú hintó és egy butor eladók. Megtekinthető Perényi-utca 16. házszámú utján. 809

KÉT DARAB Majerszky és Princz-féle 2-ös számú olajsajtó összes tartozékával eladó, üzemből megtekinthető Olajmalom. 823

## Ingatlan.

MARIARADNA 8. számú ház szabad kezű eladó. Bővebbet ugyanott. 854

SÜTŐDE házzal együtt olcsón eladó. Bővebbet Wallingernél Lázár-utca. 10462

JÓFORGALMU éjjeli mulató házzal együtt eladó. Bővebbet Wallinger hirdetésében Lázár-utca. 10462

## Üzletek.

JÓFORGALMU vendéglő felszereléssel visszavonulás miatt eladó. Cim: Wallinger hirdetésében Lázár-utca. 10462

# A Mezőgazdasági Kenderipar részv. társ.

5500 kat. holdas  
porgányi uradalmában a

## főintézői

állás azonnal betöltendő. Megfelelő elméleti és gyakorlati képzettséggel rendelkező, románul is beszélő urak, kimerítő ajánlatát Jószágigazgatóság Pusztá-Pergány, a. p. Ócsanád, kérjük. 846

JÓFORGALMU kis vendéglő. Cím: Csi 855 a kiadóban.

## Különléle.

KONYHAKERTI magvak délelőtti órákban kaphatók Szabó József kereskedelmi kérésznél Edelspacher-utca 7. Ugyanott egy tanuló felvételt. 849

APROHIRDETÉSEKET az Aradi Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Lázár Vilmos-utca, Kétsz. I. hirdetés és hird. irodája Strada Romanului (Zrínyi-a.) és Maselli Bulevardul Regede Ferdinánd I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papírüzlete.

Aradi Ant. Orth. Izs. Hitközség Előjáróságától.

## Meghívó.

A fenti hitközség Előjárósága azonnal meghívja összes tagjait a folyó hó 6-án é. v. 3 órák a hitközség tanács-termében megartandó

## Évi rendes közgyűlésre.

### Tárgysorozat:

1. Évi zárószámok bemutatása.
  2. Számvizsgáló bizottság jelentése.
  3. Határozat hozatal a felmentvény megadás tárgyában.
  4. Jövő évi költségvetés megállapítása.
  5. Határozat hozatal ingatlan megvétel tárgyában.
  6. Indítványok.
- A közgyűlés illetékességéhez tartozó indítványok csak az esetekben fogadják tárgyalni, ha azok az alapszabályok idevonatkozó rendelkezései értelmében, a közgyűlést megelőzőleg legkevesebb két nappal előbb a hitközségi elnökhöz írásban beadták. 10476 Előjáróság.

## BETÖRÉSEK ELLEN

mindenki megvédheti lakását, kereskedők vaspánt nélküli üzleteiket, vasredőnyeket, raktárakat, ha az állomány készlettel és csillag védjeggyel ellátott

## BIZTONSÁGI ZÁRBETÉTEI

megveszi. Kapható a feltalálónál:

## LENKEY LAKATOSNÁL

Közép-utca 12. továbbá minden vaskezeskedésben. Vizonteladók árkedvezményben részesülnek. 10463

1915-1919. P. K.

## ÁRVERESI HIRDETMÉNY.

Az aradi járásbírósnak fenti számmal végzése folytán Marinkovits Miklós és Társa javára 1450 lei tőke követelés és jár. iránt feloglalt 1550 leire becsült kocsis, serlesek, párnák és varrógép Arad-Gáj Farkas-féle tanyán 1921. évi március hó 4-ik napján délután 3 órákor a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett felognak adani. Arad, 1921. évi február hó 14-én.

Kripp Vilmos, bírósági kiküldött.

## Figyelem! Figyelem!

**Ha igazán olesó, száraz és jó tűzfát**

akar vásárolni, forduljon az utóból megnyitott

**Erzsébetvárosi Tűzfifa Telephéz.**

ahol elsőrendű bűntudásból készült, fűrészelve, aprítva, bármilyen mélységben, a lehető legolcsóbb áron kapható. **Pontos kiszolgálás! Nagy öle!**

Kivánságra házhoz szállítás.

## Panián Györgyné

lakoskereskedő, Purgly Lajosné (Dométer) utca 118-120. szám alatt. 840

# Ma és minden nap

Kiss Jancsi elsőrendű cigányzenekara játszik

**Mayer Tóni** (Strada Bucur 2. szám alatt levő osztonos berendezett) **ÉTERMEBEN,** ahol isletes hideg és meleg ételek, tisztán kezelt italok kaphatók pontos kiszolgálással mellett. Bjjel egy óráig nyitva. **Felgárl árak!** 10452

# Kereskedők figyelmébe!

Már megnyitott

# Mercedes'-vegyipar

nagybani raktár. Bulevardul Regede Ferdinánd I. (József József-ut) 6. szám alatt, ahol mindenféle vegyészeti cikkek, úgymint: kéktűs teafa, borsók, borsók, rubinok, belyegzők, tojásfestők, lúgpor, mosó és piszok-szappan, stb. eredeti gyári áron kaphatók. 10459

# ADLER gyártmányu

40 lóerős,

# hatszemélyes automobil

teljes felszereléssel eladó. Megtekinthető az „AUTOMOBIL ÉS GÉPKERESKEDELMI VÁLLALAT” telepház Arad, Strada Alexandru (Salacz-utca) 6. szám alatt. Telefon száma 112. 10459

# TELEGRAM.

Gyárak	Szövetkezetek
Vállalatok	ipartelepek
Gazdaságok	Magánvasutak
Jóéleti intézmények	Kórházak

anyagbeszerzőit, valamint a nagykereskedőket értesítjük, hogy elszakítottan munkásruhák, bakancsok, cipők, munkásfehérneműk, kalapok, sapkák, zsebkendők, harisnyák legelőnyösebb feltétellel és olcsó napi áron beszerzhetők, kívánatra arajánlattal szolgálunk. Nagyobb megrendelés esetre megbízottunkat gazdag mintagyűjteményvel minden vételi kötelezettség nélkül kiküldjük és a megrendelt árut az ország területén házhoz szállítjuk.

Sürgönycim: „Transilport”  
Levelezés: Minden nyelven.

# TRANSILVANIA'

S. V. W. 10470

Import-Export

BUCUREST, Str. Antim 20.

# Román határig

mindenféle szállítást és áru-üzletet, transzportot és vasúti munkákat gyorsan és pontosan végrehajtunk.

# Nagy és Tsa

Ketogyháza, vámhatáros.

Érkezett több waggon, német gyártmányu

# Horganyozott

vaslemez

1000x2000x0.50 mm vastagságú  
1000x2000x0.75 mm vastagságú  
1000x2000x1. mm vastagságú

melyet viszonteladónak és nagyobb cégeknek rendkívül olcsó áron árulunk ki. 10470

# I. NACHT

fém- és vasnagykereskedő Aradon, Fa-utca 1. sz. (Földes Bueuresi Str. Rosetti)